

**BİR KIYI YERLEŞİMİ BAĞLAMINDA HOPA KENT MERKEZİ
FİKİR PROJESİ YARIŞMASI
PROJE RAPORU**

Projenin çıkış noktası; kent merkezinin, kıyıdağı dolgu alanlarla ve Sundura Deresinin iki yakasıyla olan yaya bağlantısını güçlendirerek, Hopa halkının denizle kopmuş olan ilişkisinin yeniden kurulması ve ilçenin büyük bölümünü kaplayan yeşil dokunun dere boyu, merkez ve kıyıya kadar sürekliliğinin sağlanmasıdır.

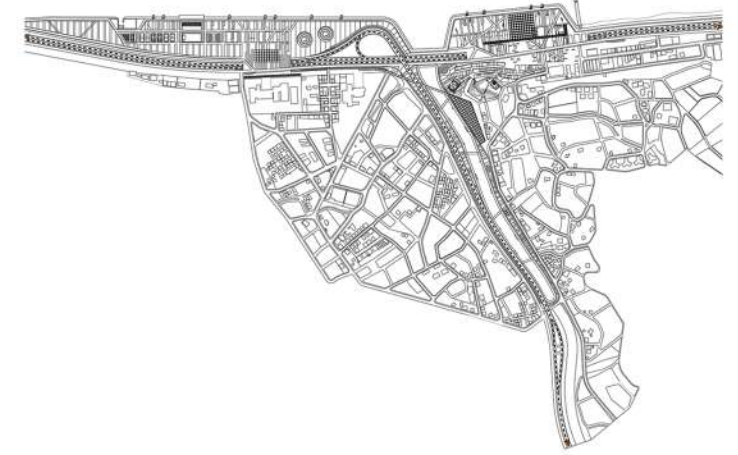
ULAŞIM KARARLARI

Kavşaklar ve köprülü geçişlerden oluşan transit tır trafiği kentin denizle olan ilişkisini kesmektedir. Tır park alanlarının ve yol üzeri beklemlerinin de bu kesintide payı vardır. Bu durum şehir içi trafiği ile iç içe geçerek kaotik bir ortam oluşturmaktadır.

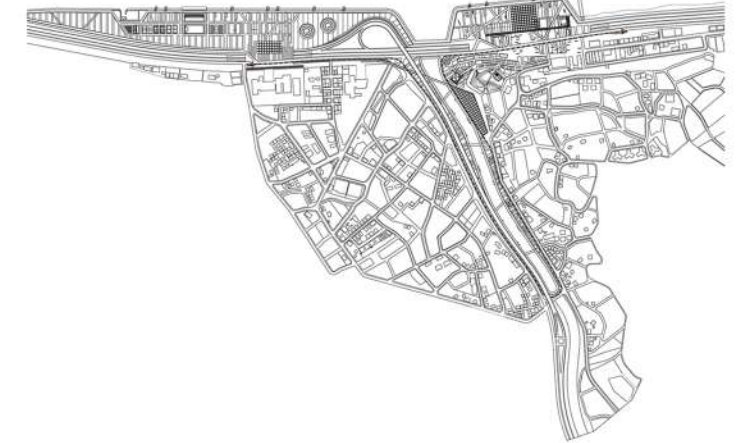
Aynı şekilde, derenin güney kanadını izleyen Artvin yolu dere kenarının rekreasyon amaçlı kullanımını engellemekte, kentin kuzey-güney bölgelerini birbirinden keskin bir çizgi ile ayırmaktadır. Mevcut durumda bölgeler arası yaya trafiği yaya köprüleri ile sağlanmaya çalışılmış, fakat yeterli olamamıştır. Kısaca Hopa, Sundura Deresi ve Karadeniz ile sahip olduğu kıyı yerleşimi potansiyelini kullanamamaktadır.

Proje kapsamında, biri Çaykur Fabrikasının önünde, diğeri 2. Bölgenin tamamında olmak üzere tır trafiği iki noktada yeraltına alınmıştır. Çevre Düzeni Planında bulunan transit yol yapıncaya dek tır park alanlarının yerleşimin kuzey ve güney uçlarında konumlanması, buradan merkeze ulaşımın paylaşımlı E-bisikletler ile sağlanması düşünülmüştür. İkinci müdahale Artvin yolunun dere hattı boyunca, yarışma alanı sınırına kadar üst kottan devam etmesi, bundan sonra zemine indirilmesi olmuştur. Böylece, kentin kuzey-güney bölgeleri arasında kesintisiz bir yaya bağlantısı kurulabilmiştir. 2. ve 4. Bölgeleri birbirine bağlayan ve derenin iki kanadında devam eden servis trafiği İmar Planı ile benzer kararları içermektedir ve sadece Cami Meydanında zorunlu hallerde taşıt trafiğine açılacak şekilde sınırlandırılmıştır. Hopa kent merkezinin yaya öncelikli olması temel kararlardan biridir. Bu bağlamda, zemin seviyesinde park halindeki araç yoğunluğunu düşürmek için biri 200, diğeri 240 araçlık olan iki adet yeraltı otoparkı önerilmiştir. Ancak, merkeze araç ile yaklaşımın da özendirilmemesi, toplu taşımaya yatırım yapılması gerekir. Yine bu bağlamda, Yavaş Toplu Taşıma Sistemi olarak, 2. Bölgede Belediye Binasının bulunduğu alandan başlayan, Cami Meydanında dönüş yaparak Sundura Deresini yarışma alanı sınırları içinde çepeçevre dolaşan ve buradan da 4. Bölgede önerilmiş olan Müze Meydanına ulaşan bir Tramvay hattı önerilmiştir. Bu hat dört bölgeyi birbirine bağlamaktadır. Benzer biçimde hem tüm kıyı hattını hem de dereyi izleyen ve büyük bir ring oluşturan yaya yürüyüş yolu ve bu yola paralel bir bisiklet yolu bulunmaktadır. Yaya ve bisiklet yol ağı, Sundura Deresi üzerinde önerilen üç ek yaya köprüsü ile de desteklenmiştir. **Sonuçta kent, yaya dostu çözümler ile ulaşılabilir, erişilebilir ve yürünebilir bir nitelik kazanmış ve fiziksel bütünlük gösteren, mevcutta birbirinden kopmuş olan bölgeler bütünleşmiştir.**

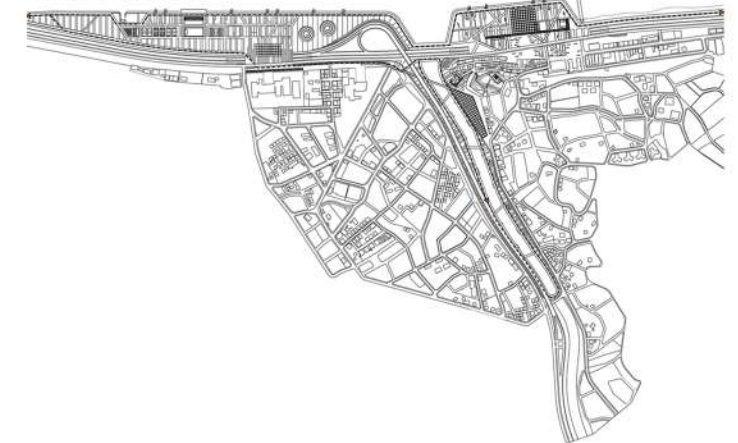
OTOYOL GÜZERGAHI

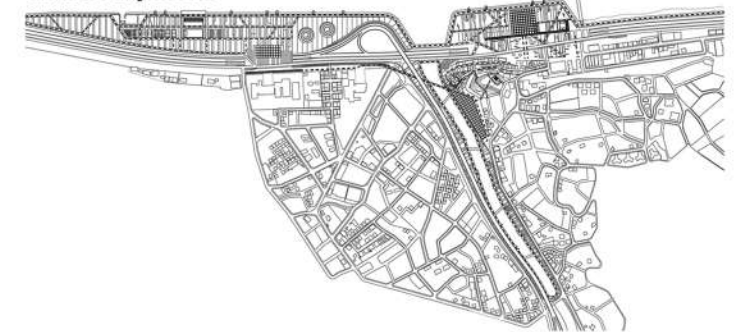
TRAMVAY HATTI

BİSİKLET YOLLARI

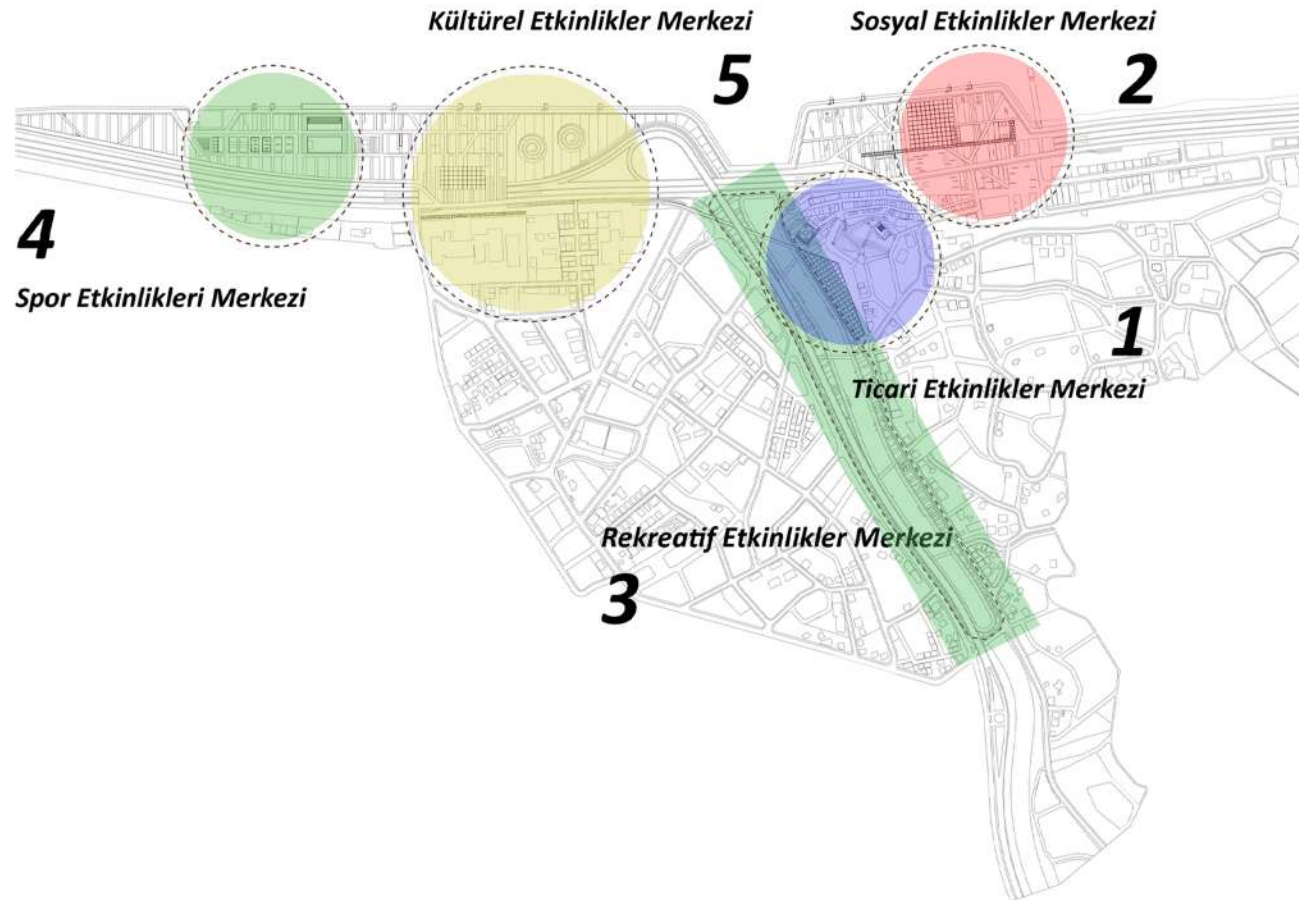

YAYA DOLAŞIM AĞI

ALAN KULLANIM KARARLARI

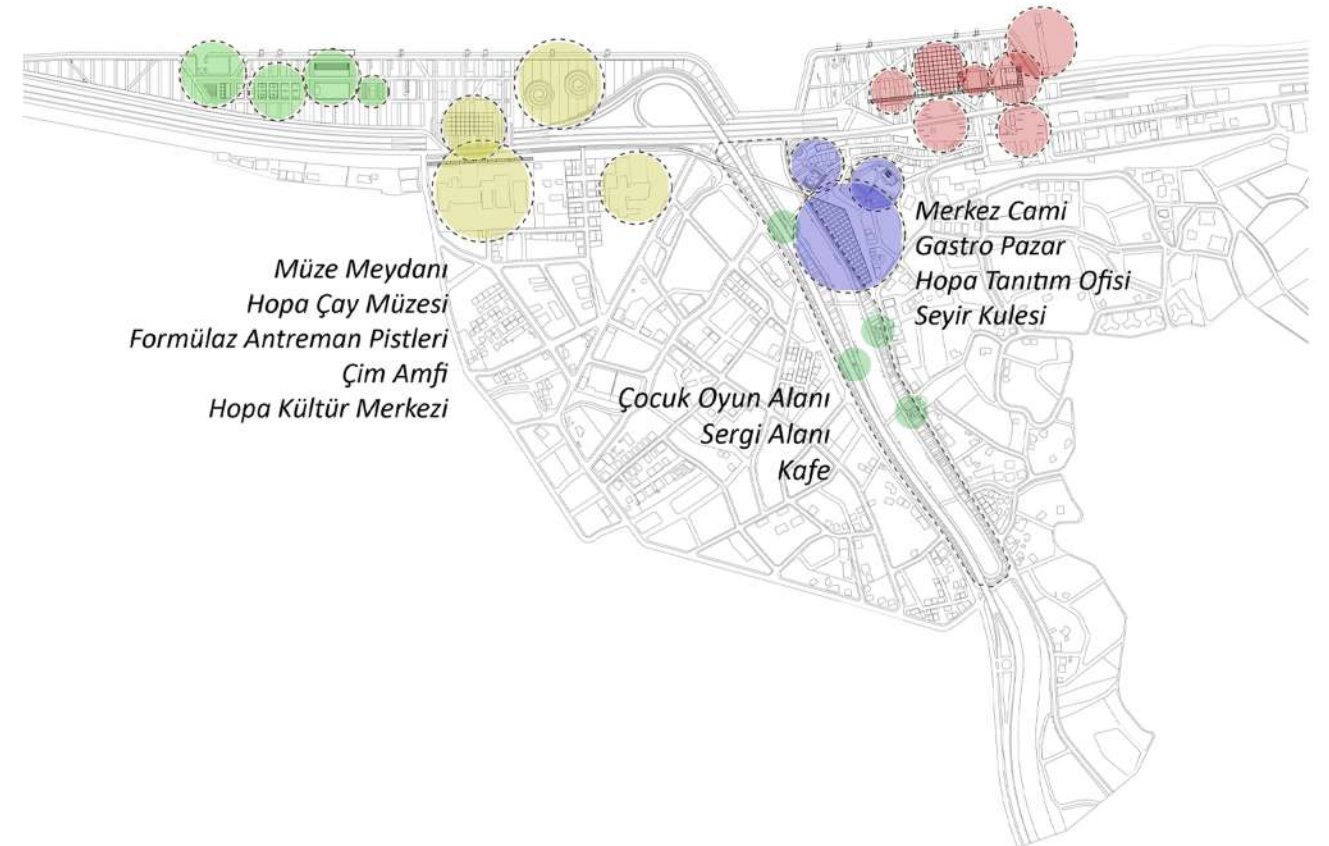
Detaylı bir kentsel analiz 1. Bölgenin ticari faaliyetler açısından öne çıktığını, 2. Bölgede ağırlıklı olarak kıyı bağlantılı sosyal etkinliklerin önem kazandığını, 3. Bölgede rekreatif etkinliklere çanak tutabilecek bir potansiyel bulunduğunu, 4. Bölgede deniz ile ilişkili sportif etkinliklerin ağırlık kazanabileceğini göstermiştir. **Dört bölgedeki yapılar ve Formülaz Antreman Pistleri gibi kullanımlar, yerel kimlik, kültür ve gelenekler göz önünde bulundurularak önerilmiştir.** Buna ek olarak, Çaykur fabrikasının taşınması ki, Çaykur'un iki fabrikasından biridir ve ilkidir, fabrikanın Çay Müzesine dönüştürülmesi önerilmiştir. Ayrıca, toplantı tutanaklarında da belirtildiği gibi, kavşakta yer alan Artvin Çoruh Üniversitesi Hopa Yerleşkesinin de taşınması ve buradaki yapıların Hopa Kültür Merkezi olarak yeniden işlevlendirilmesi önerilmiştir. Bu iki öneri, 4. Bölgenin bir alt bölgesi, belki de 5. Bölge olarak bir Kültürel Etkinlikler Merkezinin tanımlanmasını mümkün kılmıştır. Bu merkez ile sportif etkinlikler merkezi arasındaki geçiş ise Çaykur önündeki Müze Meydanı ile sağlanmıştır.

ODAK YAPILAR VE ALANLAR

Yelken Kulübü
Açık Spor Sahaları
Açık Yüzme Havuzu
Plaj Voleybol Sahası

Festival Alanı
Kent Kütüphanesi ve Gösteri Merkezi
Nikah Salonu
İskele ve Seyir Terası
Sanat Atölyeleri
Çarşı Meydanı
Belediye Meydanı

ODAK ALANLAR

1. BÖLGE: MERKEZ CAMİ VE İNÖNÜ CADDESİ

Ticari faaliyetlerin ağırlık kazandığı bu bölgede, yukarıda da belirtildiği gibi, imar planında bulunan ve Turan Altıntaş İş Merkezinin arkasından geçen taşıt yolu kaldırılmıştır. Bu kısım, sadece acil durumlarda ve kısıtlanmış zaman aralıklarında servis için kullanılacak bir yaya zemini olarak değerlendirilmiştir.

Camiye bitişik eklentiler kaldırılmış, girişe bir rampa eklenmiş, cami tadil edilmiş ve sol beden duvarı ile mihrap duvarına dış kısımda basamaklar yapılarak yerel halkın bu alanda düzenlenecek, çoğunlukla da Hopa Yerel Mutfağı içerikli etkinliklere katılmasına uygun bir amfi yaratılmıştır. Sundura Deresi kıyısındaki az katlı tüm yapılar kaldırılmış, yaya, bisiklet ve tramvay yolu tasarlanmıştır. Bölgenin Turizm Amaçlı Kalkınmasına paralel olarak caminin arkasında bulunan biri 4 diğeri 5 katlı iki yapının bulunduğu yapı adasının kamulaştırılması önerilmiş, buraya tek katlı Hopa Tanıtım Ofisi yapılmıştır.

Aynı şekilde, Turan Altıntaş İş Merkezi yıkılmış, yerine GASTRO PAZAR olarak nitelendirilmiş bir yarı-açık yapı tasarlanmıştır. Bu yapı yılın belirli dönemlerinde Hopa ve Karadeniz Mutfak Sanatlarına ilişkin tekrarlı etkinliklere ev sahipliği yapacak, gündelik kullanımda yeme-içme ve gıda satış içeren bir şarküteri olarak hizmet verecektir. Üç katlı yapının ikinci katından derenin diğer tarafına uzanan bir yaya köprüsü bulunmaktadır. Köprü eğim yaparak Artvin yolunun altından geçer ve Hopa Kültür Merkezinin önünde rampa ile zemin kotuna iner.

Bu bölgedeki Belediye Konuk Evinin iki yanından yukarıya doğru merdivenlerle ulaşılan ve arazinin tepe noktasında yer alan bir kafe ve Seyir Kulesi önerilmiştir. Tüm kenti ve Karadeniz'i uçsuz bucaksız görebilen bu nokta turistik gezi rotasının en önemli duraklarından olacaktır. Ancak bunun için kulenin bulunduğu alanda, imar planında bulunan yapı adasının istimlak edilmesi gerekecektir.

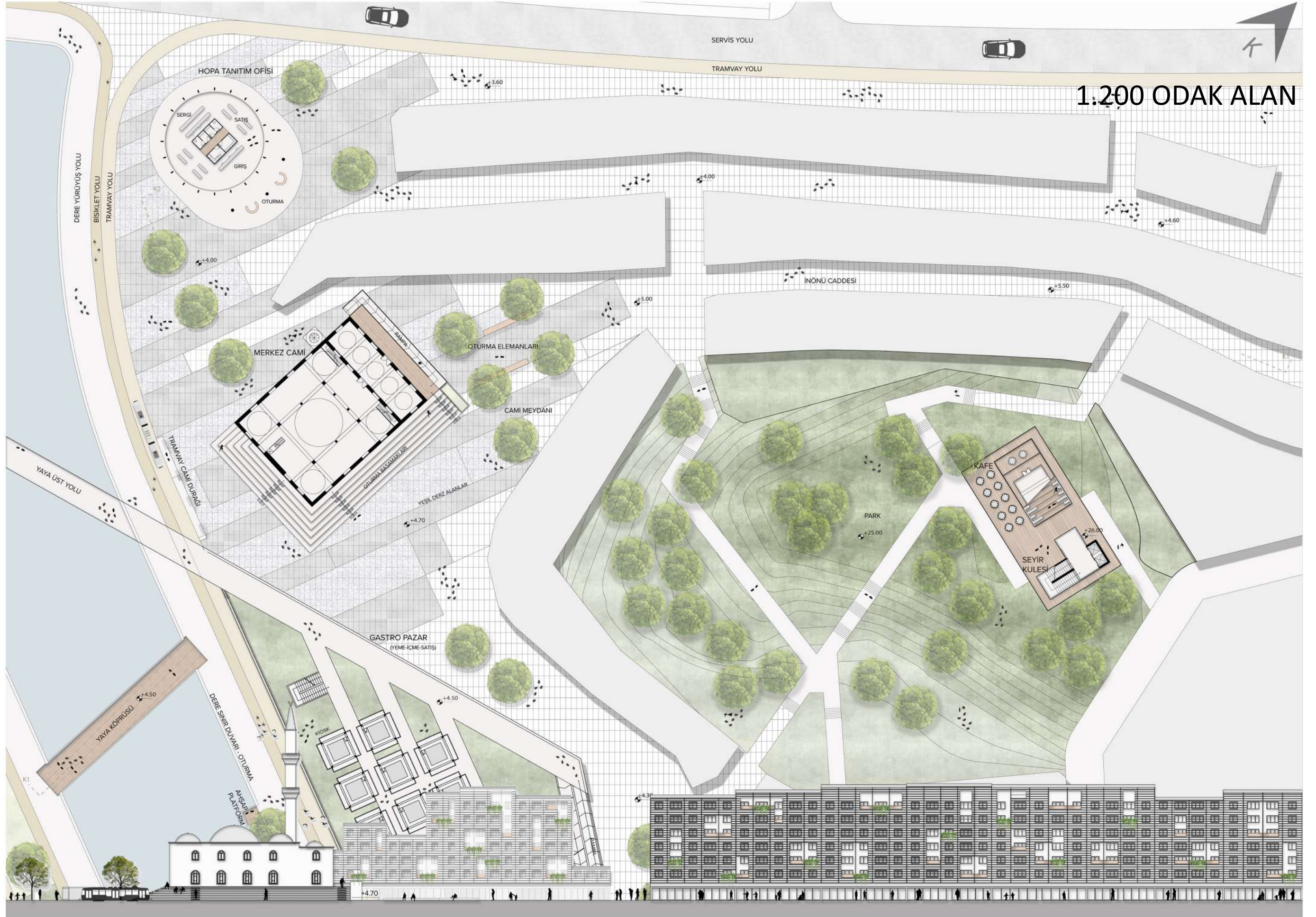
İnönü ve Dumlupınar Caddelerindeki yapılaşmanın cephe karakteri oldukça düzensiz ve ortak bir dil içermekten yoksundur. Bunun için, mevcut cephelere asılacak bir karkasa takılan alüminyum profiller ile bir perdeleme yapılabileceği düşünülmüştür. Yatay yerleştirilmiş profillerde bırakılan boşluklara da bitki kapları yerleştirilmiştir.

HOPA TANITIM OFİSİ - MERKEZ CAMİ VE GASTRO PAZAR

CAMI - SEYİR KULESİ - GASTRO PAZAR

İNÖNÜ CADDESİ - ÖNERİ CEPHE DÜZENİ 1.200

2. BÖLGE: FESTİVAL ALANI

Sosyal etkinliklerin ağırlık kazandığı bu bölgedeki ana mekanlar, Belediye Meydanı, Çarşı Meydanı ve Festival Alanıdır. Belediye Meydanı; resmi törenler için bir alan, ağaçaltı oturma bölümleri ve meydana hizmet veren kafesiyle iş merkezi önüne kadar devam ettirilmiştir. Meydandan denize doğru, tramvay ve servis yolu geçildiğinde Hopa Nikah Salonuna ulaşılmaktadır. Kısa nikah törenlerinin ardından İskeleye gitme ve fotoğraf çekirme ritüeli İskele üzerine önerilen Seyir Terasında gerçekleşecektir. Yaya ve bisiklet yolu kıyı boyunca limana kadar devam etmektedir.

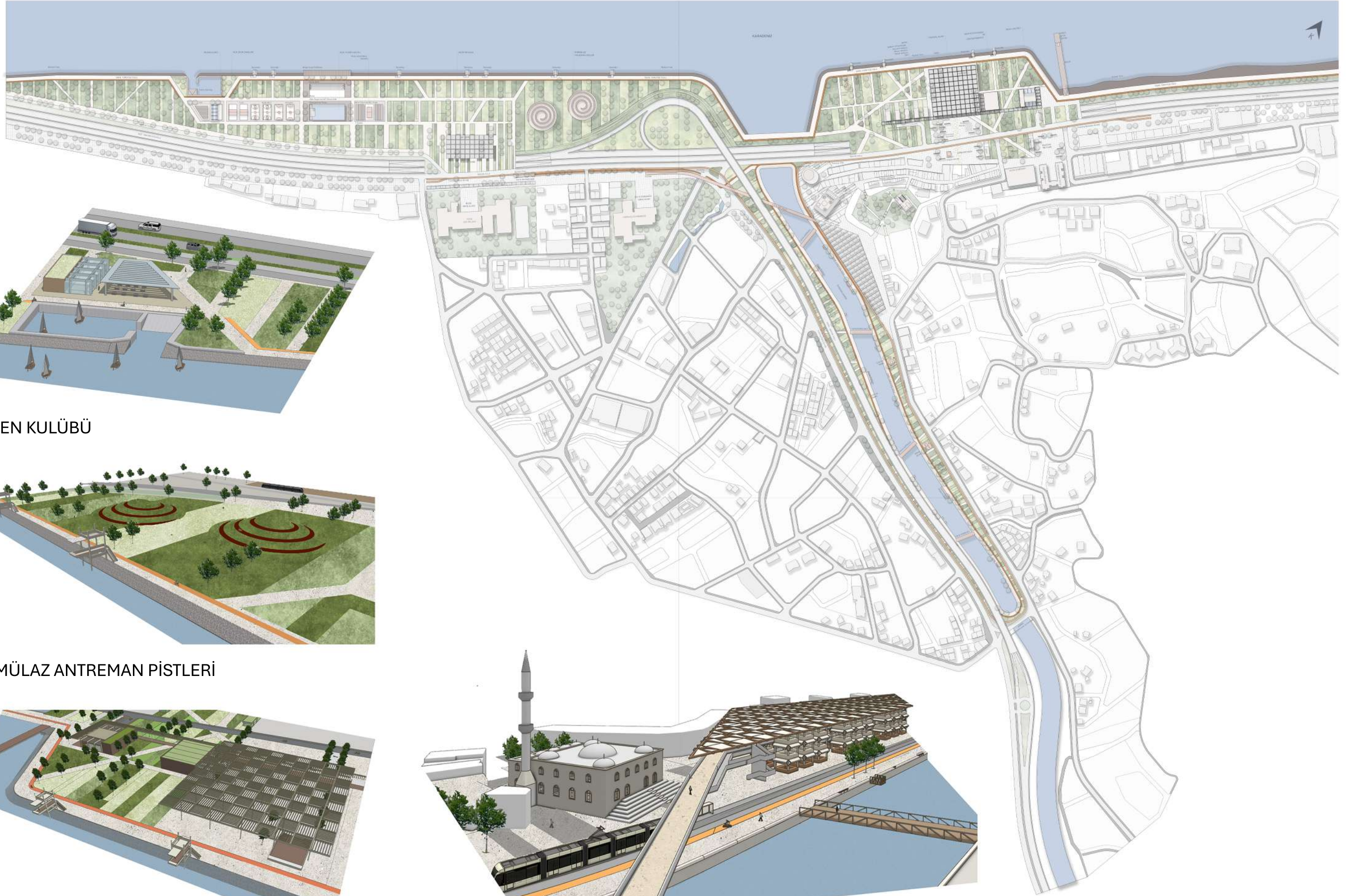
Servis ve tramvay yolu, oturma elemanları, kafe, sokak sanatçıların performansları için düşünülmüş Küçük Sahne, çocukların her zaman ilgisini çekmiş olan Kuru Havuz ve denize dik uzanan ağaçları ile Çarşı Meydanı, ara sokaklardan topladığı insan hareketini Festival alanına doğru yönlendiren hareketli bir kamusal mekandır.

Festival Alanı, üst örtüsü altında Sanat ve Deniz Festivali, Kazım Koyuncu Festivalleri, Çocuk Şenlikleri, Halk Oyunları ve Turnuvalar gibi programlı kentsel kamusal etkinlikleri barındıracaktır. Gündelik kullanımda ise, burada önerilen Kent Kütüphanesi ve Gösteri Merkezi ile Arkad üzerine yerleştirilmiş, seramik, resim, müzik gibi Sanat Atölyeleri özellikle genç nüfusu çekecektir. Yine aynı alanda denize doğru köşede bulunan ve altında bir kafenin yer aldığı kademeli oturma, söyleşilere ve amatör müzik gruplarının dinletilerine uygun bir alt alan olarak düşünülmüştür.

2. Bölgede, kıyı boyunca ilerleyen Sahil Yürüyüş Yolu üzerinde dört adet SERENDER yorumu teras tasarlanmıştır. Karadeniz konut kültürünün önemli bir bileşeni olan bu tahıl depolarının bir kısmı, bugünlerde çay içilen yükseltilmiş bir teras gibi kullanılmaktadır. Projede de seyir amaçlı fevkani bir seki olarak yorumlanmıştır. Söz konusu yapılar ve taş yüzeyler dışında bu bölgedeki tüm yüzey yumuşak zemindir ve üzerinde küçüklü büyüklü insan gruplarının serbestçe uzanabileceği bir yüzey olarak ele alınmıştır.

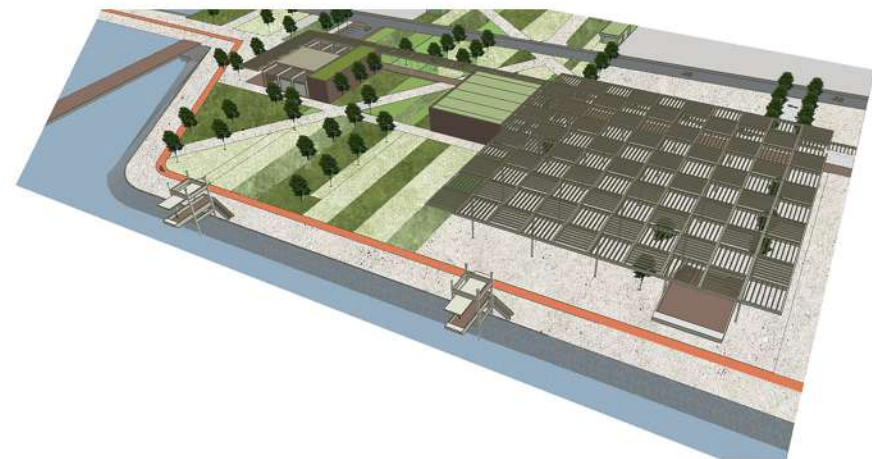
ÇARŞI MEYDANI - FESTİVAL ALANI

YELKEN KULÜBÜ

FORMÜLAZ ANTREMAN PİSTLERİ

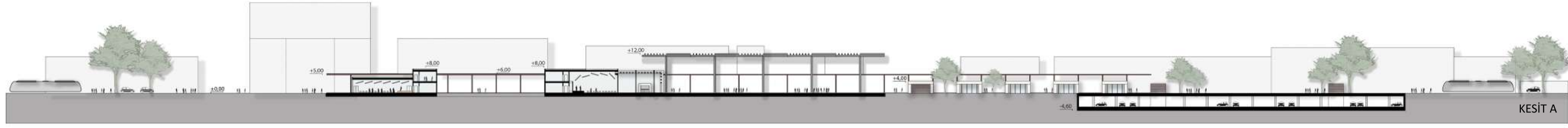

FESTİVAL ALANI

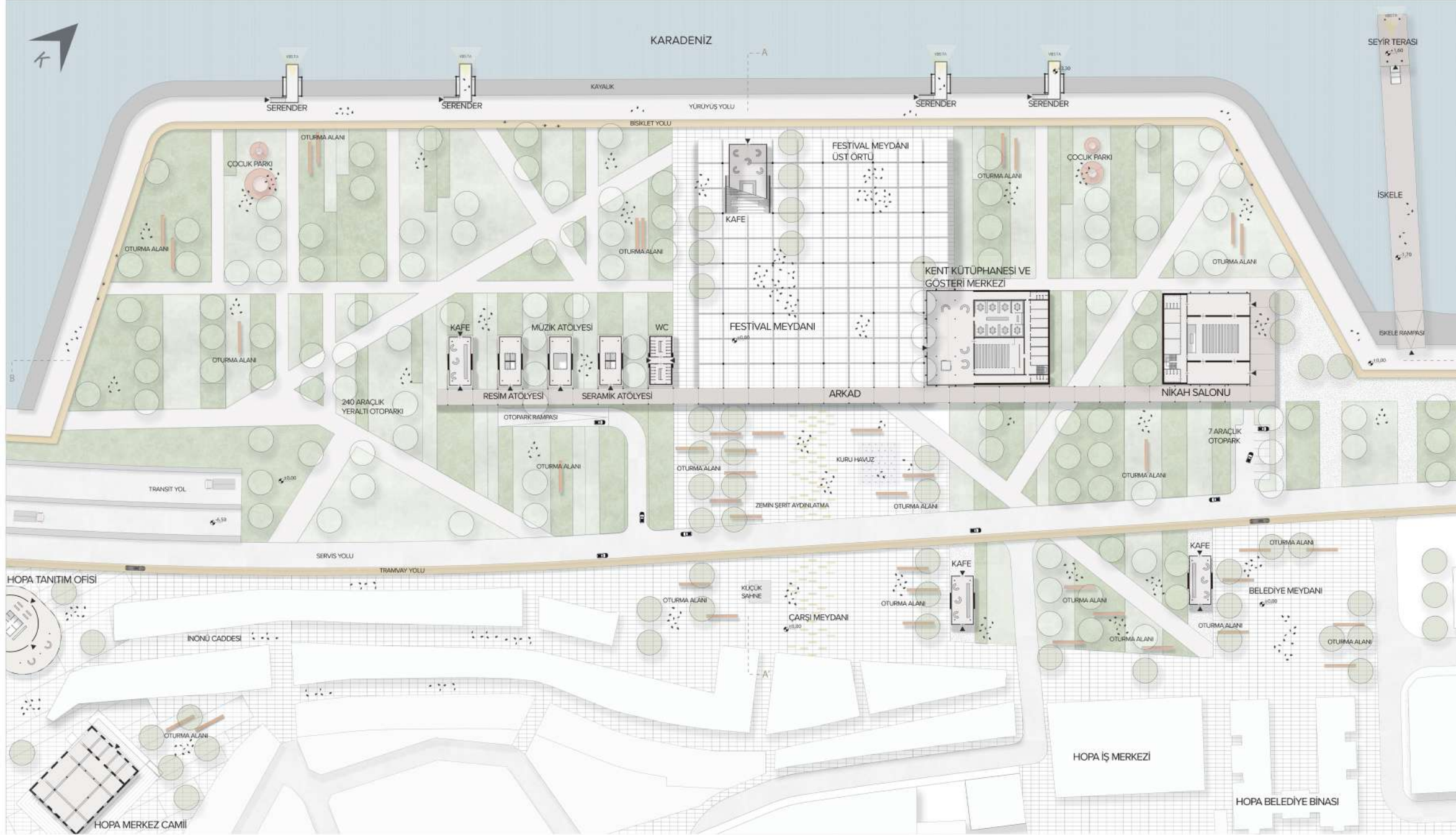

CAMİ MEYDANI - MERKEZ CAMİ VE GASTRO PAZAR

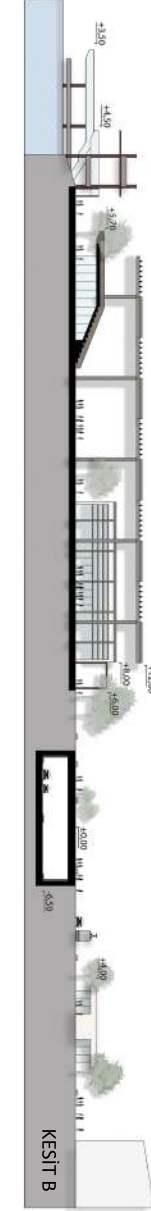
1.1000 PLAN

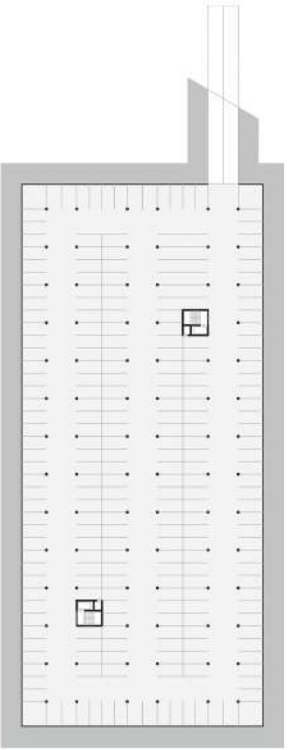
KESİT A

1.500 PLAN

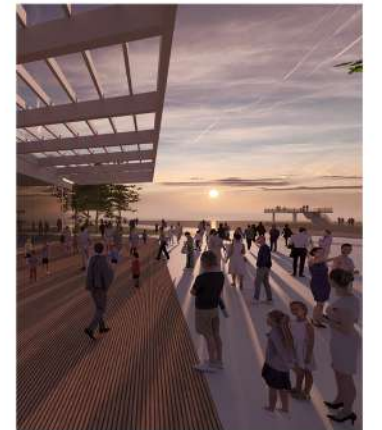

KESİT B

YERALTI OTOPARKI
(240 araç)

NİKAH SALONU - İSKELE SEYİR TERASI

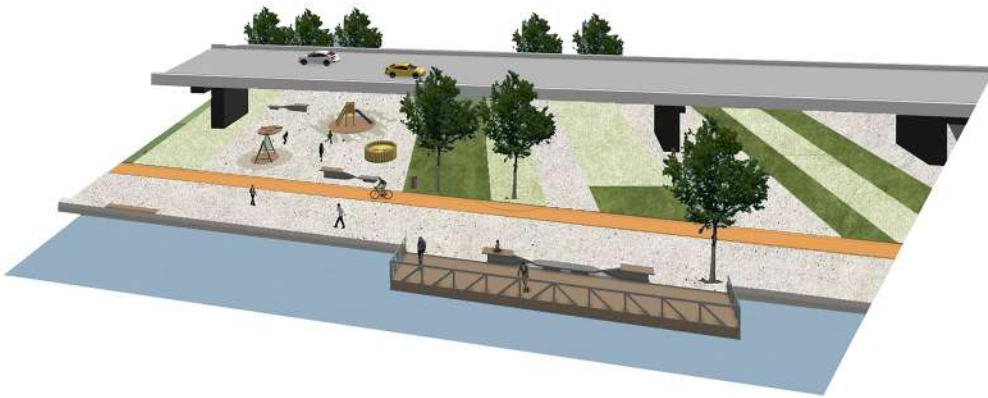
ARKAD - SANAT ATÖLYELERİ

FESTİVAL ALANI - SAHİL YÜRÜYÜŞ YOLU - SERENDER

3. BÖLGE: SUNDURA DERESİ

Rekreatif etkinliklerin öne çıktığı Sundura Deresinin iki yakasında da kıyı boyunca Dere Yürüyüş Yolu ve Bisiklet Yolu bulunmaktadır. Bu yollar her iki uçta dönerek birleşmekte ve ring yapmaktadır. Yol üzerinde dereye doğru çıkma yapan Ahşap Platformlar düşünülmüştür. Oldukça uzun, görece dar ve Artvin yolunun kısmen altında kalan bu alanda, taşıt yolu tarafında tramvay hattı ve durakları yer almaktadır. Pasif rekreasyon etkinliklerinin bir parçası olarak Çocuk Parkları, Sergi Alanları ve Kafeler yerleştirilmiştir.

DERE YÜRÜYÜŞ YOLU - ÇOCUK OYUN ALANI

DERE YÜRÜYÜŞ YOLU - KAFE

DERE YÜRÜYÜŞ YOLU - SERGİ ALANI

4. BÖLGE: SPOR ETKİNLİKLERİ MERKEZİ

Sportif etkinliklerin ağırlık kazandığı bölgenin güneybatı ucundaki yeşil alan, pasif yeşil alan olarak tampon görevi görmekte ve kente araçla yaklaşanlar için bir ön imge oluşturmaktadır. Kuzeydoğuya doğru ilk yapı Hopa Yelken Kulübü için düşünülmüştür. Burada Optimist ve TK 470 gibi az sayıda tekne barınacak, yelken eğitimi verilecek ve yelken takımının yarış hazırlıkları olacaktır. Yat Rallisi gibi yarışlar için düşünülmemiştir.

Yelken Kulübünün yanındaki alanda voleybol, basketbol ve tenis sahaları bulunmaktadır. Bunların yanında ise bir Açık Yüzme Havuzu vardır. Havuz, hırçın rüzgarlara maruz kalan Hopa insanı için kuzeye kısmen kapalı güvenli bir yüzme etkinliği teklif etmektedir. Soyunma kabinleri, WC ve kafe gibi mekanlar denize dönük basamaklı oturma alanının altına yerleştirilmiştir. Havuza bitişik olan tesis Plaj Voleybol Sahasıdır. 4. Bölgenin, bu sporu önemseyen yerel halk için daha uygun bir yer olduğu düşünülmüştür. Burada da tribünlerin altında gerekli kentsel donatılar yer almaktadır.

Her yıl Rize Ardeşen'de gerçekleştirilen FormÜLAZ Tahta Araba Yarışlarının yerel kültürde önemli bir yeri vardır. 4. Bölgenin kuzeydoğusunda, yarışlara katılmak için antreman yapmak isteyen, imal ettiği arabayı denemek isteyen kişi ve takımlar için iki adet küçük tepe yapılmıştır. Ayrıca, Artvin kavşağının denize bakan kısmında bir Çim Amfi tasarlanmıştır. Çim Amfi bu gibi etkinliklerin seyredilebilmesi içindir. 4. Bölgede de 2. Bölgedeki gibi Sahil Yürüyüş Yolu üzerinden ulaşılan bir dizi Serender bulunmaktadır.

YELKEN KULÜBÜ

AÇIK YÜZME HAVUZU - PLAJ VOLEYBOL SAHASI

5. BÖLGE (4. BÖLGENİN ALT BÖLGESİ): KÜLTÜREL ETKİNLİKLER MERKEZİ

Yukarıda da sözü edildiği üzere, 4. Bölgede yer alan Çaykur Fabrikasının Hopa Çay Müzesine, Artvin Çoruh Üniversitesi Hopa Yerleşkesinin de Hopa Kültür Merkezine dönüştürülebilmesi halinde, buldukları alanda bir Kültürel Etkinlikler Merkezi oluşması potansiyeli vardır. Projede 4. Bölgenin, 2. Bölge ile yaya bağlantısı kurulmuştur. Transit tır trafiğinin deniz tarafında ağaçlarla izole edilmiş geniş bir yaya yolu vardır. Aynı yol dere tarafında da bulunmaktadır. Ancak, 4. Bölge ile 1. ve 3. Bölgeler arasındaki bağlantı için yayanın 350 metre uzunluğunda bir yolu, bu yolu besleyecek bir kentsel donatı olmadan yürümesi gerekecektir. Bu öneri ile yaya yolu üzerindeki kültürel etkinlik odakları Çay Müzesi ve Kültür Merkezi ile sınırlı kalmayacak, muhtemelen, Kitap Satış Standları, Kiosklar ve Açık Sanat Sergileri kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Bu nedenle Çaykur Fabrikası ve Üniversite Yerleşkesi, Çay Müzesi ve Kültür Merkezi olarak tanımlanmış, Çay Müzesinin önüne bir Müze Meydanı önerilmiştir. Yine de meydan, müzeye tam bağımlı değildir ve müze olmadan da buradaki tramvay son durağından, bisiklet park alanından ve yürüyerek gelen insanları 4. Bölgeye filtre edecektir. Meydanın zemini 4. Bölgeye geçişi karakterize edecek şekilde yarı yarıya sert ve yumuşak zemin olarak tasarlanmıştır.

MÜZE MEYDANI